

значне зростання з 2023 по 2031 роки. Прогнозується, що до 2029 року розмір ринку інструментів для моделювання кібератак досягне кількох мільйонів доларів США порівняно з 2022 роком за неочікуваного CAGR (сумарна річна швидкість зростання) протягом 2022-2029 років. Отже, ринок інструментів моделювання кібератак готовий до надзвичайного розвитку.

1. Жарикова А. Кількість кібератак у 2023 році зросла на 16% – Держспецзв'язку. *Економічна правда*, 2024. URL : <https://www.epravda.com.ua/news/2024/01/31/709355/> (дата звернення: 26.02.2024).

2. Гришук О.М., Гришук Р.В., Охрімчук В. В. Верифікація узагальненої диференційно-ігрової моделі шаблону потенційно небезпечної кібератаки. *Телекомунікаційні та інформаційні технології*. 2020. №1(66). С. 53-67. DOI: <https://doi.org/10.31673/2412-4338.2020.015367>

3. Letychevskiy O. Two-Level Algebraic Method for Detection of Vulnerabilities in Binary Code. In: Proc. of 10th IEEE International Conference on Intelligent Data Acquisition and Advanced Computing Systems (18-21 September, 2019, Metz, France). DOI: <https://doi.org/10.1109/IDAACS.2019.8924255>

4. Letychevskiy O., Polhul T. Detection of Fraudulent Behavior Using the Combined Algebraic and Machine Learning Approach. In: Proc. of IEEE International Conference on Big Data (9-12 December, 2019, Los Angeles, USA). DOI: <https://doi.org/10.1109/BigData47090.2019.9006546>

5. Розмір ринку та прогноз глобальних інструментів моделювання кібератак. Market Research Intellect. URL : https://www.marketresearchintellect.com/product/global-cyber-attack-simulation-tools-market-size-and-forecast/?utm_source=Artrocker&utm_medium=019/ (дата звернення: 28.02.2024).

УДК 004.048/383.8:314.114

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/300-301

Артур МАРГУЛОВ

професор кафедри міжнародних відносин та соціально-гуманітарних дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ,
доктор історичних наук, професор

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ

Системна депопуляція населення України за часів незалежності з 2022 року набула катастрофічних масштабів. Перебуваючи у форматі повномасштабного військового вторгнення російської федерації, деформацій зазнали усі сфери життя як державницьких інституцій так і суспільного сприйняття населенням ментальних орієнтацій. Моделювання можливих форматів повоєнного розвитку є стратегічно необхідним до системи національної безпеки.

Дуже гостро війна позначилась на демографічних показниках. За підрахунками Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи Національної академії наук України, які оприлюднила її директор, Елла Лібанова, на 2033 рік Україна показники чисельності населення може коливатись від 26 до 35 млн. осіб у кордонах 1991 року.[1] Серед негативних показників є: швидке скорочення населення де коефіцієнт народжуваності неприродно низький а смертності нетипово високий, зростання чисельності людей із інвалідністю, масова вимушена міграція українців за кордон, демографічне старіння населення.

Фактори стабілізації демографічних показників, навіть у повоєнний період, є нестабільними. Припустити швидке повернення усіх українських біженців за кордону або «бебібум» у повоєнній країні у нас немає підстав. Виникають ще додаткові питання із реінтеграцією деокупованих територій. Демографічний чинник усе більше стає найактуальнішим у концепції національної безпеки. Для стабілізації демографічних показників держава та українське суспільство стоїть перед непростим вибором – вирішувати це питання за рахунок мігрантів. Для українського суспільства, яке лише не так давно стало на шлях реального державного націотворення це є небезпечний виклик. У такому мультикультурному та глобалізованому середовищі запрацює процес етнічної

дифузії із розмиттям національної ідентичності, що може спотворити процес державного та ментального націотворення.

На подолання негативних наслідків демографічної ситуації, на наш погляд, позитивно може вплинути масове використання програмного забезпечення штучного інтелекту та роботизації, цифровізації існуючих виробничих та інших соціально-економічних процесів. Суттєве скорочення робочих місць за умов масового впровадження даних технологій в виробничу та інші сфери надасть можливість нівелювати людський чинник. Інфраструктурні втрати за результатом проведення активних бойових дій можуть стати початком нової технологічної революції. Останнім часом Україна демонструє високий потенціал до швидкої адаптації всіляких технологічних інновацій різних форматів. Також потрібно зазначити наявність висококваліфікованого потенціалу ІТ фахівців. Все це може у сукупності за міжнародної підтримки надати платформу до комплексного вирішення існуючих проблемних питань в українському суспільстві.[2]

Оптимізація робочих місць за рахунок впровадження роботизації та цифровізації може суттєво скороти наявний демографічний дисбаланс, який утворився внаслідок воєнних дій на території України. Збереження традиційного етнічного середовища та скорочення мігрантських потоків до держави – все це може стати опосередкованими наслідками зазначених процесів. Саме такий підхід є найбільш реальним у повоєнній відбудові України.

1. Максимум 35 млн: яким буде населення України у 2033 році. URL : <https://fakty.com.ua/ua/ukraine/suspilstvo/20231113-maksimum-35-mln-yakym-bude-naselennya-ukrayiny-u-2033-roczy/>

2. Піжук, О. І. (2019). Штучний інтелект як один із ключових драйверів цифрової трансформації економіки. Економіка, управління та адміністрування, (3 (89)), 41-46.

УДК 004.451.52

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/301-302

Едуард РИЖКОВ

професор кафедри економічної
та інформаційної безпеки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, професор

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ КІБЕРЗАХИСТУ

За підсумками 10 років воєнної агресії з боку російської федерації керівництвом держави вживаються стратегічні заходи забезпечення належного рівня безпекового середовища в середині країни. Одним із таких заходів є створення загальнодержавної мережі відеоспостереження у публічних місцях задля забезпечення потреб правоохоронних органів [1].

Робота із встановлення відеосистем ідентифікації і контролю ведеться в країні протягом багатьох років, але своєї активізації вона набула у 2017-2019 роках після запровадження у Національній поліції та містах обласного рівня ситуаційних центрів та реалізації проектів «Безпечне місто» та «Безпечна країна».

З боку фахівців правоохоронних органів за останні 20 років було створено декілька продуктів інформаційно-аналітичного спрямування на кшталт «АРГУС», [2] «Гарпун» та інш. [3]. При цьому кількість камер відеоспостереження, що ними користуються правоохоронні органи, має стійку тенденцію до зростання. Так, наприклад, у Дніпропетровській області їх кількість становила у 2019 році 365 одиниць, а у 2023 році вже більше 2630 одиниць [4].

У 2024 році з боку керівництва Національної поліції та Кабінету міністрів анонсовано встановлення в країні 50 тис. камер відеоспостереження задля потреб правоохоронних органів [5]. Аргументація доцільності таких кроків цілком слушна – створення додаткових інструментів забезпечення безпеки громадян у воєнний та повоєнний час та документування злочинних проявів [6]. Необлікована кількість зброї та вибухових